TOÀ ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ H** **TỈNH HẢI DƯƠNG**	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 09/2023/QĐST-DS	*Tp Hải Dương, ngày 02 tháng 8 năm 2023.*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ H, TỈNH HẢI DƯƠNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán-Chủ tọa phiên họp: Ông Lê Xuân Hiền.

Thư ký phiên họp: Ông Vũ Cao Nguyên.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố H, tỉnh Hải Dương tham gia phiên họp: Bà Lê Phương Dung – Kiểm sát viên.

Ngày 02 tháng 8 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố H, tỉnh Hải Dương mở phiên họp công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 68/2023/TLST-DS ngày 28 tháng 6 năm 2023 về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 35/2023/QĐST-DS ngày 26 tháng 7 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Hoàng Văn T, sinh năm 1973; địa chỉ: 01/66 N, phường B, thành phố H, tỉnh Hải Dương (ông T có đơn đề nghị vắng mặt – vắng mặt tại phiên họp).

- Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

+ Ông Hoàng Văn L – sinh năm 1957; địa chỉ: Khu V, phường A, thành phố H.

+ Bà Hoàng Thị B, sinh năm 1963; địa chỉ: Khu V, phường A, thành phố H.

+ Ông Hoàng Văn T, sinh năm 1971; địa chỉ: Khu V, phường A, thành phố H.

+ Bà Đoàn Thị L, sinh năm 1963; địa chỉ: Khu V, phường A, thành phố H.

+ Chị Hoàng Thị H, sinh năm 1989; địa chỉ: Thôn Vĩnh Lâm, xã Lê Ninh, thị xã Kinh Môn, tỉnh Hải Dương.

+ Chị Hoàng Thị H, sinh năm 1991; địa chỉ: Khu V, phường A, thành phố H.

+ Anh Hoàng Văn V, sinh năm 1997; địa chỉ: Khu V, phường A, thành phố H.

- Người đại diện theo ủy quyền của những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan: Ông Hoàng Văn T, sinh năm 1973; địa chỉ: 01/66 N, phường B, thành phố H, tỉnh Hải Dương (ông T có đơn đề nghị vắng mặt – vắng mặt tại phiên họp).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Cụ Hoàng Văn T1 *(đã chết năm 1988)* và cụ Đoàn Thị B, sinh năm 1929 là vợ chồng. Bố đẻ của cụ B là cụ Đoàn Văn T2, mẹ đẻ của cụ B là cụ Vũ Thị B1 đều đã chết từ lâu. Cụ B và cụ T1 sinh được năm người con gồm: Hoàng Văn L, sinh năm 1957; Hoàng Văn H, sinh năm 1962 *(đã chết năm 2012)*; Hoàng Thị B, sinh năm 1963; Hoàng Văn T1, sinh năm 1971 và Hoàng Văn T, sinh năm 1973.

Tiền sử gia đình cụ B từ thời các cụ cho đến nay không ai bị mắc bệnh về tâm thần. Bản thân cụ B trước đây cũng là người khoẻ mạnh bình thường. Tuy nhiên, do tuổi cao nên từ cuối năm 2019 trở lại đây cụ B có biểu hiện mất dần trí nhớ. Từ đầu năm 2022 cho đến nay cụ B mất trí nhớ hoàn toàn, do là người già nên gia đình không đưa cụ B đi khám và cũng không điều trị ở bất cứ bệnh viện nào, cũng không lấy thuốc điều trị tâm thần tại cộng đồng. Hiện tại, do ngày càng cao tuổi nên bệnh tiến triển nặng dẫn tới cụ B không còn nhận thức, không nhận biết được người thân, không tự vận động đi lại được, ăn uống con cái phải đút cháo loãng hàng ngày, nằm một chỗ nên mọi sinh hoạt cá nhân từ việc nhỏ nhất đều phụ thuộc người giúp đỡ. Ngày 14/6/2023, gia đình có đưa cụ B đến Bệnh viện đa khoa Hoà Bình chụp cộng hưởng từ sọ não được kết luận: Hình ảnh thoái hóa myelin chất trắng hai bên bán cầu Fazekas 3/teo não tuổi già. Các ổ tổn thương cũ gây teo vỏ não thùy chẩm phải và trán trái. Hiện không thấy tổn thương mới trên phim.

Nhằm đảm bảo có người giám hộ, đại diện cho cụ Đoàn Thị B để thực hiện quyền và nghĩa vụ đối với quyền lợi dân sự của cụ B theo quy định của pháp luật. Gia đình cụ B đã T nhất để ông Hoàng Văn T là người đứng đơn đề nghị Tòa án xem xét giải quyết tuyên bố cụ B là người mất năng lực hành vi dân sự để ông T đề nghị UBND cấp xã, phường nơi cụ B cư trú cử người giám hộ cho cụ B. Trường hợp cụ B là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi, gia đình T nhất đồng ý đề nghị Tòa án chỉ định ông T là người giám hộ cho cụ B theo quy định của pháp luật.

Sau khi nhận được Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự và giấy triệu tập đến tham gia phiên họp. Vì lý do hành nghề lái xe đường dài nên ông T có đơn xin vắng mặt tại phiên họp, ông T thể hiện quan điểm vẫn đồng ý là người nhận ủy quyền từ những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan; ông T vẫn giữ nguyên yêu cầu Tòa án tuyên bố cụ Đoàn Thị B là người mất năng lực hành vi dân sự theo Kết luận giám định của Viện pháp y tâm thần Trung ương để có căn cứ đề nghị chính quyền địa phương nơi cụ B cư trú cử người đại diện, giám hộ cho cụ B theo quy định.

Đại diện Viện kiểm sát tham gia phiên họp phát biểu ý kiến về việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, Thư ký và người tham gia tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự đã đảm bảo đúng theo quy định của pháp luật. Về đường lối giải quyết, Viện kiểm sát đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông Hoàng Văn T tuyên bố cụ Đoàn Thị B là người mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố H, tỉnh Hải Dương nhận định:

[1] Về thủ tục giải quyết vắng mặt người yêu cầu: Người yêu cầu ông Hoàng Văn T đã được Tòa án triệu tập hợp lệ. Ông Hoàng Văn T đã có đơn đề nghị vắng mặt tại phiên họp vì lý do công việc là lý do chính đáng. Do vậy, Tòa án nhân dân thành phố H mở phiên họp giải quyết việc dân sự vắng mặt người yêu cầu là phù hợp với quy định tại Khoản 2 Điều 367 của Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về xác định nội dung yêu cầu phải giải quyết:

Người yêu cầu ông Hoàng Văn T yêu cầu Tòa án tuyên bố mẹ đẻ ông là cụ Đoàn Thị B là người mất năng lực hành vi dân sự hoặc là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Tòa án nhân dân thành phố H đã thụ lý yêu cầu của ông T là phù hợp với quy định tại Điều 376 của Bộ luật tố tụng dân sự. Sau khi biết nội dung kết luận giám định, ông T yêu cầu Tòa án tuyên bố cụ B là người mất năng lực hành vi dân sự nên yêu cầu phải giải quyết là tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Về căn cứ chấp nhận yêu cầu đề nghị tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của người yêu cầu:

Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trưng cầu số 173/KLGĐ ngày 26/7/2023 của Viện pháp y tâm thần Trung ương kết luận: Tại thời điểm giám định, đối tượng Đoàn Thị B bị bệnh Mất trí trong bệnh Alzheimer, mức độ trầm trọng. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F00. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Như vậy, ông Hoàng Văn T yêu cầu Tòa án tuyên bố cụ Đoàn Thị B là người mất năng lực hành vi dân sự phù hợp với Kết luận giám định sức khỏe tâm thần của Viện pháp y tâm thần Trung ương, phù hợp với nhân thân và tình trạng thực tế của cụ Đoàn Thị B tại thời điểm giám định là có căn cứ cần được chấp nhận.

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự và chi phí giám định:

Ông Hoàng Văn T là người yêu cầu nên phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật; ông Hoàng Văn T tự nguyện chi trả chi phí giám định *(đã thực hiện xong)* đồng thời không có đề nghị gì về chi phí giám định nên không đặt ra giải quyết.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào các Điều 367, 369, 370 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng Dân sự; các Điều 22, 46 của Bộ luật Dân sự; Luật phí và lệ phí số 97/2015/QH 13 ngày 25/11/2015 của Quốc hội; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

Chấp nhận yêu cầu của người yêu cầu là ông Hoàng Văn T.

1. Tuyên bố: Cụ Đoàn Thị B, sinh năm 1929, số căn cước công dân 030129005147 do Cục carnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội cấp ngày 14/5/2023; nơi đăng ký cư trú: Khu V, phường A, thành phố H, tỉnh Hải Dương là người mất năng lực hành vi dân sự *(mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi)*.

2. Ông Hoàng Văn T phải chịu 300.000 đồng *(ba trăm nghìn đồng)* lệ phí việc dân sự. Được trừ vào số tiền 300.000 đồng *(ba trăm nghìn đồng)* ông T đã nộp tạm ứng án phí theo biên lai thu tiền tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số AA/2022/0000268 do Chi cục thi hành án dân sự thành phố H phát hành ngày 28 tháng 6 năm 2023 *(ông T đã thực hiện xong lệ phí)*.

3. Người yêu cầu ông Hoàng Văn T có quyền kháng cáo quyết định này *(bao gồm cả kháng cáo thay những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan do ông T được ủy quyền*) trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được Quyết định. Viện kiểm sát nhân dân thành phố H có quyền kháng nghị quyết định này theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

Nơi nhận:
- Người yêu cầu;
- Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- VKSND thành phố H;
- Chi cục THADS thành phố H;
- Lưu hồ sơ việc dân sự;
- Lưu VP.

THẨM PHÁN-CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Lê Xuân Hiền